

5

Muinaistuleva palvonta

Ancient-Future Worship

Esiintulevassa kulttuurissa pimeys edustaa hengellisyyttä. Näemme tämän buddhistien tempeleissä, kuten myös katolisissa ja ortodoksisissa kirkkoissa. Pimeys viestii, että jotakin vakavaa on tapahtumassa.¹

—Dan Kimball

Lokakuun 12. päivänä 1998 Uuden Meksikon Glorieta'an kokoontui yli 500 nuorta johtajaa konferenssiin nimeltä, The National Reevaluation Forum (Kansallinen uudelleenarviointifoorumi). Päämäärä oli kouluttaa ja kuunnella ”uuden vuosituhannen esiintulevan kirkon johtajia.”² Eräs Young Leaders Network'in artikkeli kuvaili sitä aikana ”keskustella kaikesta, aina taiteiden ennallistamisesta seurakunnassa” vuoropuheluun ”palvonnasta, tarinan ja mystiikan käytöstä ja uskon kokemuksellisista puolista.”³ Täysistunnon puhujiin kuuluivat Stanley Grenz, Leonard Sweet, Brian McLaren ja Sally Morgenthaler. Artikkelin mukaan Sweet sanoi ryhmälle: ”Ensisijainen haaste tässä postmodernissa siirtymisessä on navigointityökalut.”⁴ Vuosien mittaan tuon vuoden 1998 New Mexico'n kokouksen jälkeen esiintuleva kirkko on määritelty monia näistä ”navigointityökaluista” ja toteuttanut niitä esiintulevan palvonnan rakenteen sisällä. Monet tunnustavat edesmenneen Robert Webber'in yhtenä merkittävimmistä auktoriteeteista palvonnan uudistamisessa. Hän toteutti säännöllisesti työpajoja melkein kaikille suurille Pohjois-Amerikan kirkkokunnille ylistysopintojen instituutin (Institute of Worship Studies) kautta, jonka hän perusti vuonna 1995.

Ennen nimittämistään asemaansa pohjoisen baptistien teologisessa seminaarissa (Northern Baptist Theological Seminary) Webber opetti 32 vuotta Wheaton College'ssa teologian professorina. Hän kirjoitti yli 40 kirjaa ja oli myös säännöllinen kirjoittaja lukuisiin aikakaus- ja sanomalehtiin mukaanlukien lehti *Worship Leader (Ylistyksenjohtaja)*.

Törmäsin ensi kerran Webber'in näkemyksiin lukiessani hänen kirjoittamaansa artikkelia otsikolla: “Wanted: Ancient Future Talent (Halutaan: Muinaistuleva kyky).” Tuossa artikkelissa Webber sanoi:

Henkilökohtaisesti minua eniten tyydyttää nähdä siirtyminen kohti muinaisen elpymistä. Samalla, kun menneiden 20 vuoden aikana on tuotettu monia hyviä kuoroja, se, että nykyajan seurakunta on hyljännyt virrentekemisen lähteet, on saanut aikaan uskon, joka on syvyydeltään vain tuuman vahvuinen.⁵

Webber luettelee useita seikkoja, joiden uskoi olevan tarpeellisia ”lahjakkaille työntekijöille” tulla menestyväksi osaksi tätä uutta liikettä. Tässä muutamia hänen luettelostaan:

- Löytää uudelleen se, kuinka Jumala toimii veden, leivän ja viinin, öljyn ja kättenpäällepanemisen pyhien merkkien kautta.
- Löytää uudelleen Herran pöydän keskeinen luonne Herran ehtoollisessa, leivän murtamisessa, ehtoollisessa ja eukaristiassa.
- Löytää uudelleen seurakunnallinen hengellisyys kristillisen juhlimisen kautta Adventissa, Joulussa, Loppiaisessa, Paastonajassa, Pyhässä Viikossa ja Helluntaissa.⁶

Valitettavasti Webber'in toivo palata ”muinaiseen” ei rajoittunut menneisyyden suurenmoisten

virsiensä uuteen tulemiseen. Itseasiassa monia niistä käytännöistä, joita hän sisällytti tähän kutsuun ”muinaistuleville kyvyille,” ei löydy Raamatusta.

Mystikoita historiasta

Kuten esiintulevat kollegansa Robert Webber oli vakuuttunut, että kristinusko täytyy muuttaa tälle uudelle vuosisadalle, mutta päästäksemme eteenpäin meidän täytyy palata takaisin (siksi sana muinaistuleva) mystikoihin ja oppia heiltä. Samalla, kun tunnusti, että Raamattu on tärkeä kirja kristilliselle uskolle, hän uskoi myös, että se tarvitsi täydentämistä hengellisten mystikoiden opetuksilla historiasta. Hän kirjoitti:

Hengellisen lukemisen ensisijainen lähde on Raamattu, mutta me tunnustamme nyt, että Raamatun rakkaudessa me emme uskalla karttaa mystikoita ja aktivisteja. Seurakunnan suurenmoisen hartauskirjallisuuden tutkiminen on välttämätöntä. Yhä useammat ovat kääntymässä mystikoiden suurenmoisen työn puoleen. Richard Foster on kutsunut meitä elvyttämään Augustinuksen *Tunnustukset (Confessions)*, Bernard Clairvaux’laisen *Nöyryyden askelet (The Steps of Humility)* jne.⁷

Webber’in suosittamia mystikkokirjailijoita ovat: Tuomas Kempiläinen, Meister Eckhart, Teresa Avilalainen, Ristin Johannes, Tuomas Akvinolainen, Thomas Merton ja lukuisat muut.⁸ Nämä nimet eivät ehkä ole sinulle tuttuja, mutta heillä kaikilla on jotakin yhteistä —he ovat katolisia mystikoita. Webber antoi heistä seuraavan lausunnon:

Kun upottaudumme näihin suurenmoisiin teoksiin, se merkitsee, että näkymme laajenee hengellisyyden suuren aarteen avulla.⁹

Webber oli hullaantunut katolisten mystikoiden kirjoituksiin ja hän kehotti myös lukijoitaan omaksumaan niitä:

Näiden ja monien tässä mainitsemattomien kirjojen arvo on hengellisyydelle korvaamaton. Ne, jotka laiminlyövät nämä teokset, tekevät sen omaksi vahingokseen ja ne, jotka lukevat niitä, tekevät sen innoitukseksi ja hengelliseksi kasvukseksi.¹⁰

Tämä lausunto Webber’iltä on aika vahva: ilman näiden aikaisempien mystikoiden opetuksia hengellinen elämämme kärsii. Webber selitti, että niiden, jotka haluavat noudattaa näitä muinaistulevia opettajia, ei tarvitse jättää omaa uskonnollista perinnettään. Hän sanoi:

Päämäärä evankelikaaleille postmodernissa maailmassa on hyväksyä monimuotoisuus historiallisena realiteettina, mutta yritettävä löytää yhteys sen keskellä. Tämä näkökulma sallii meidän nähdä katolinen, ortodoksinen ja protestanttinen kirkko *yhdessä kirkon* erilaisina muotoina—jotka kaikki perustuvat apostoliseen opetukseen ja auktoriteettiin löytäen yhteisen pohjan klassisen kristinuskon ilmaisemassa uskossa. (korostus lisätty)¹¹

Useilla niistä mystikoista, joilta meidän Webber’in mukaan pitäisi oppia, on jotain muutakin yhteistä—heillä oli näkyjä aavemaisesta naisesta, jonka uskoivat olevan Maria, Jeesuksen äiti. Kirjassa nimeltä, *Saints Who Saw Mary (Pyhimyksiä, jotka näkivät Jeesuksen)*, kirjoittaja todistaa näistä visitaatioista. Muutamia niistä, joiden hän luettelee nähneen Marian, ovat Fransiskus Assisilainen,¹² Katariina Sienalainen,¹³ Teresa Avilalainen,¹⁴ Ristin Johannes,¹⁵ Ignatius Loyola,¹⁶ ja Bernard Clairvaux’lainen.¹⁷ Voisiko tämä osoittaa, mihin viehtymys mystikoihin voi johtaa?

Moniaistillinen palvonta

Aisteja kiihottavat kuvat, jotka antavat hengellisiä kokemuksia, ovat olennainen osa esiintulevaa kirkkoa. Vaikka monet ovat ymmällään siitä, miksi heidän seurakuntansa pimentävät pyhäkkönsä ja pystyttävät rukousasemia kynttilöin, suitsutuksin ja ikonein, niin esiintulevan kirkkoliikkeen edistäjät sanovat tietävänsä täsmälleen, mitä tekevät. Mark Driscoll Mars Hill-seurakunnasta selittää:

Kaiken jumalanpalveluksessa täytyy saarnata—arkkitehtuurin, valaistuksen, laulujen, rukousten, yhteyden, tuoksun—se kaikki saarnaa. Kaikki viisi aistia täytyy kiinnittää kokemaan Jumala.¹⁸

Usein kristityt, jotka ovat koko ikänsä käyneet kirkossa, huomaavat ahdistaviksi ne muutokset, joita heidän pastorinsa toteuttavat, kun he näkevät suuntauksen pois Raamatun opettamisesta moniaistilliseen kiihotukseen. Dan Kimball lainaa erästä vanhempaa herrasmiestä, joka oli ilmaissut huoliaan koskien mystisen palvonnan esiintulevan tyylin soveltamista:

Dan, miksi sinä käytit suitsutusta? En oikein pidä kävelemisestä noille rukousasemille kaikkine noine rekvisiittoineen; emmekö voi rukoilla vain tuoleistamme käsin? Miksi et saarnaa vain Raamattua? Minusta ei tuntunut kovin mukavalta, kun pidit noita hiljaisia hetkiä ja siellä on minusta vähän liian pimeää.¹⁹

Tämän yli 70-vuotiaan herrasmiehen kommentti on tyypiesimerkki kommenteista, joita kuulen monilta, kun matkustelen ja puhun konferensseissa eri puolilla Pohjois-Amerikkaa. Tämän kaltaiset kommentit eivät kuitenkaan tule vain vanhuksilta; monet nuoremmat ihmiset sanovat samoja asioita. Sekä vanhat, että nuoret, ovat huolestumassa nähdessään moniaistillisen mystisen palvontakokemuksen korvaavan Sanan saarnaamisen ja opettamisen.

Siitä huolimatta Kimball ja monet muut uskovat olevansa oikealla tiellä perustellen sitä näkemyksellään, että esiintulevat sukupolvet haluavat moniaistillisen palvontakokemuksen. Esimerkiksi kirjansa luvussa “Creating a Sacred Space for Vintage Worship (Pyhän tilan luominen klassiselle palvonnalle)” Kimball sanoo:

Estetiikka ei ole itse tarkoitus, mutta meidän kulttuurissamme, joka on käymässä yhä moniaistillisemmaksi ja vähemmän Jumalaa kunnioittavaksi, meillä on velvollisuus kiinnittää huomiota sen tilan suunnitteluun, jossa kokoontumme säännöllisesti. Esiintulevassa kulttuurissa pimeys edustaa hengellisyyttä. Me näemme sen buddhistien tempeleissä, kuten myös katolisissa ja ortodoksisissa kirkoissa. Pimeys viestii, että jotakin vakavaa on tapahtumassa.²⁰

Kimball toteaa edelleen:

Kuinka ironista onkaan, että paluu palvonnan raakaan ja muinaiseen muotoon nähdään nyt uutena ja jopa kehityksen kärjessä. Me olemme vain yksinkertaisesti palaamassa palvonnan klassiseen (vintage) muotoon, joka on ollut olemassa yhtä kauan kuin kirkkokin.²¹

Tämä ei todellisuudessa pidä paikkaansa. Raamatussa ei ole mitään todisteita, että alkuseurakunnan opetuslapset olisivat kääntyneet palvonnan ”raakaan” muotoon, varsinkaan sellaiseen, joka olisi tarvinnut pimeyttä auttamaan heitä tuntemaan olonsa hengellisemmäksi. Jos varhaiset uskovat olivat pimeydessä, se saattoi johtua siitä, että he kokoontuivat salaa välttääkseen pidätystä. Vihjailu, että he ajattelivat moniaistillisiä menoja, on loukkaus heidän

rohkeuttaan ja Jumalalle antautumistaan kohtaan.

Labyrintti

Labyrintti on sokkeloinen kontemplatiivisissa rukoushetkissä käytetty rakenne, jonka suosio kasvaa. Osanottajat kävelevät tämän rakenteen läpi, kunnes tulevat keskustaan ja sitten takaisin ulos. Toisin kuin Knossoksen labyrintissa, tässä labyrintissa on vain yksi polku. Usein voidaan matkan varrella vierailta rukousasemilla (kynttilöin, ikonein, kuvin jne.) Labyrintti syntyi varhaisissa pakanallisissa yhteisöissä. Tavanomainen skenario vaatii rukoilijaa suorittamaan jonkinlaisen mietiskelyharjoituksen, joka mahdollistaa hänelle keskittyä (s.o. saavuttaa Jumalan läsnäolo) samalla, kun saavuttaa labyrintin keskustan.

Christianity Today-lehden artikkelissa (kirj. Dan Kimball) otsikolla, "A-maze-ing Prayer (Sokkeloinen rukous)," Kimball kuvailee, kun hän vaimonsa kanssa meni labyrintin läpi kansallisessa pastorien kokoontumisessa:

Sen kaltainen meditatiivinen rukous, jota koimme labyrintissa, saa vastakaikua esiintulevien sukupolvien sydämissä. Jos meillä olisi tila, voisimme perustaa pysyvän labyrintin edistämään syvempää rukousta. Siihen saakka kuitenkin Graceland jatkaa kokemuksellisen rukouksen sisällyttämistä ja väkemme kehottamista pysähtymään, hiljentymään ja rukoilemaan.²²

Kimball'in koettua vaimonsa kanssa labyrintin, he laittoivat väliaikaisen labyrintin omaan kirkkoonsa. Hän kertoo, kuinka he "ripustivat taidetta seinille, verhoilivat rakenteet ja sytyttivät kynttilöitä kaikkialle tilaan luomaan pyhän tilan visuaalisen aistimuksen."²³ Kuvailen, kuinka "enemmän kuin 100 ihmistä" meni hätävaralabyrintin läpi, Kimball sanoi: "Oli ilo nähdä niin monia polvillaan kommunikoidessa Jumalan kanssa kokemuksellisten rukouksen elementtien kautta."²⁴

Saamme jonkin verran lisänäkemystä esiintulevasta kirkosta ja sen moniaistillisten palvontamenojen käytöstä, kun vähän ymmärrämme tämän harjoituksen luonnetta ja kuinka nykyinen mielenkiinto labyrinttiin alkoi.

Lauren Artress'ia, San Francisco'n Grace Cathedral'in kaniikkia, pidetään nykyajan katalyyttinä labyrintille. Eräs artikkeli selittää:

Hänelle [Artress] labyrintti on "ihmisen persoonallisuuden muutoksen edistämiseksi," joka voi aikaansaada "tietoisuuden muutoksen, kun lajina etsimme hengellistä kypsyyttä." Artress sanoo kävelleensä ensimmäisen labyrinttinsa eräässä seminaarissa vuonna 1991 psykologi ja mystikko/kanavoija Jean Houston'in kanssa, joka vuosia sitten tuli kuuluisaksi autettuaan First Lady Hillary Clinton'ia yrittämään yhteyttä edesmenneen Eleanor Roosevelt'in henkeen.... Hän sanoo labyrintin löytämistään...yhdeksi "elämänsä yllättävimmistä tapauksista." Labyrintti on hänelle "hengellinen työkalu tarkoitettu herättämään meidät siihen syvään rytmiin, joka yhdistää meidät itseemme ja siihen Valoon, joka kutsuu sisältä."²⁵

Artress sanoo, että "labyrintin pyhä geometria perustuu muinaiseen pyhään tietoon" ja hän näkee labyrintin tapana liittyä "jumalalliseen naiseuteen."²⁶ Vaikka Artress'in ei katsota kuuluvan esiintulevaan kirkkoon, hänellä on siihen vahva side ja hänen hengellisyytensä on samanlainen. Pastori Alan Jones (jonka uskomuksista puhun myöhemmässä luvussa) on Artress'in pastoraalinen valvoja Grace-kirkossa. Voi huoletta sanoa, että Jones on samoilla linjoilla Brian McLaren'in kanssa, jonka suositus oli Jones'in kirjan, *Reimagining Christianity (Kristinuskon uudelleen ohjelmoiminen)*, takakannessa. Tässä kirjassa on minkä tahansa esiintulevan kirjan kaikki höyryt.

Myös Doug Pagitt on löytänyt käyttöä labyrintille. Hän selittää:

Ensimmäinen paastonajan päivä tänä vuonna toi ensimmäisen tuhakeskiviikon (Ash Wednesday) kokoontumisen seurakuntamme ja minun historiassa. Ilta alkoi, kun ihmiset kävelivät kynttilöin valaistun labyrintin... Labyrinttikävelyn kokemus kutsuu ruumiin rytmiin, jossa liikutaan keskuksen ympäri, sitä kohti ja sitten ulos. Labyrinttia voi kävellä yhtäaikaan kymmeniä ihmisiä, jotkut kävelen sisään, toiset ulos.²⁷

Pagitt jatkaa sanoen, että kun ihmiset selvisivät labyrintista, he osallistuivat paastonajan jumalanpalvelukseen, jossa tuhkaa laitettiin niiden päälle, jotka tunnustivat. Näyttää siltä, että Pagitt'in labyrinttikokemukset johtivat muihin epäraamatullisiin Rooman menoihin. Tämä esiintulevien johtajien halukkuus kokeilla labyrintin kaltaisia mystisiä harjoituksia, voi johtaa vain ongelmaan.

Rummuta "Jeesus"

Regena Stith perusti Virginia'n Richmond'in Pyhän Lohduttajan Kirkon (Church of the Holy Comforter) *rumpupiirin*. Hän sanoo eräässä haastattelussa:

Rumpupiiri on nimensä veroinen.... Se on piiri kokoontuneita ihmisiä rumpuineen.... Se on todella hyvin vanha ilmaisumuoto.... Siirryt ulos päästäsi.²⁸

Stith koki ensi kerran rumpujen voiman 1990-luvulla jooga-retriitin aikana Massachusetts'issa. Hän tuli kotiin ja ilmoitti miehelleen: ”Minun täytyy saada rumpu.”²⁹

Eräs järjestö piti tapahtuman, jonka kokousilmoituksessa luki:

Me yhdistämme ihmisiä sopusointuun kaikkialla maailmassa tunnin rummutuksessa! Yhteentulemista todellisessa rummutuksen globaalissa kylässä! Ensi kertaa näin iso rummutustapahtuma maassamme. Kuvitella, että koko maailma takoo rumpuja samaan aikaan tunnin ajan!³⁰

Tätä shamanistisen tyylin rummutusta mainostetaan keinona mennä mennä mystiseen tilaan. Kun virittää aivonsa hypnoottiseen tilaan, niin rummun jyskytys voi ”puhua suoraan ruumiin älylle.”³¹

Vaikka jotkut esiintulevassa kirkossa voivat pitää rummutusta Richmond'in Pyhän Lohduttajan Kirkossa vähän ääri-ilmiönä, sen suosio ja käyttö on kasvussa postmodernissa uskonnollisessa maisemassa. Ja kannattajien mukaan rummutus on ovi ekumeeniseen harmoniaan:

Rummuttaminen puhuu myös hyvän rytmin yksinkerta isuuden puolesta—ja niin yksinkertainen keino, kuin käden koskettelu conga-rummun kalvoon, voi ylittää kirkkokunnallisia ja kulttuurillisia rajoja.³²

Johan Malan, Limpopo'n yliopiston professori Etelä-Afrikassa ja Kristukseen uskova, selittää, mitä tämän rummutussensaation takana on. Hän sanoo: ”Kiinnostus afrikkalaiseen rummutukseen on räjähtänyt moderniksi muoti-imiöksi monissa läntisen maailman maissa.”³³ Malan selittää, että me emme voi erottaa afrikkalaista rummutusta sen ”kulttuurillisesta kontekstista.” Hän jatkaa:

Sen laaja toimintojen alue sisältää harmonian edistämisen sisäisen minän, toisten ihmisten ja luonnon kanssa, rentoutumisen ja stressistä paranemisen, henkioppaiden kutsumisen ja kosmisen energiavirran edistämisen, avun meditoimiselle ja transsiin pääsemiselle ja myös aggressiivisemmissä rummutustyyliissä erilaisten villien intohimojen nostattamisen. Jälkimmäinen voi jopa ottaa kapinan muodon yhteiskuntaa ja sen normeja vastaan.³⁴

Rummutus on ehkä vielä vain terävintä kärkeä, mutta se on pääsemässä vauhtiin. Eräs

artikkeli kristillisen palvonnan Calvin-instituutista (Calvin Institute of Christian Worship) viittaa rummutukseen. Puhuen hyväksyvästi rummutuksesta kirjoittaja toteaa:

Olisi meidän etumme palvojina valjastaa tämä resurssi, jonka näemme sekulaarissa maailmankulttuurissa ja sovittaa ja tuoda se kirkkoon, ei vain houkuttelemaan monimuotoista seurakuntaa, vaan viestimään seurakunnalle kirkon yleismaailmallisuutta ja ihmiskunnan monimuotoisuutta.³⁵

Mutta kuten professori Malan niin vakavasti varoittaa:

Vain ihmiset, jotka eivät ole todella sitoutuneita raamatulliseen kristinuskoon, uskaltavat lähteä pakanallisten kulttuurien pahoille teille. Mutta niin tehdessään väkevä eksytys tulee heidän päällensä ja tekee heidät sokeiksi evankeliumin valolle (2.Kor. 4:3-4).³⁶

Vanha on taas ”uutta”

Dale Dirksen on palvonnan ja seurakuntatyön apulaisprofessori Briercrest Seminary'ssa Saskatchewan'issa. Kirjoittamassaan artikkelissa otsikolla “Old is ‘New’ Again: the Emergent Church (Vanha on taas uutta: Esiintuleva kirkko),” Dirksen sanoo, että esiintulevat ”kyseenalaistavat” sellaisia asioita kuin ”inhimillisen järjen voima” ja ”olla kovin kiinnostunut muinaisista ideoista.” Hän sanoo, että heillä on ”mysterin ja Jumalan etsimisen nälkä.”³⁷ Dirksen selittää, mitä näkee etuina niille muutoksille, joita esiintuleva kirkko haluaa tuoda. Hän selittää:

Kulttuurillinen muutos edellyttää huolellista ja harkitsevaa vastausta.... Muutoksessa me useinkin jalostamme, tai jopa löydämme uudelleen ne tärkeät asiat ja panemme syrjään ne, jotka eivät merkitse niin paljon. Nyt meillä on tilaisuus tehdä se.³⁸

Kuten useimmat esiintulevan kirkon kannattajat myös Dirksen etsii uudenlaista kristinuskoa. Hän kysyy:

Jos aiomme vakavissamme noudattaa Kristuksen käskyä tehdä opetuslapsia, se merkitsee uudenlaisen asenteen omaksumista, uuden käsityksen tehtävästä. Kuinka voimme oppia tästä uudesta kulttuurista, josta löydämme itsemme? Mikä on sen kieli? Mitä ovat sen käytännöt? Mitä ovat sen jumalat?³⁹

Dirksen tarjoaa lukijoilleen oivalluksia, joita voidaan käyttää postmodernin sukupolven evankelioimiseen. Hän tarjoaa ehdotuksen esiintulevan kielen ja kulttuurin ymmärtämiseksi:

Esiintuleva kieli on enemmän kuin sanallinen kieli. Se sisältää kuvia, symboleja, tekoja, jopa tuoksua. Puhumiseen ”esiintulevan” kirkon täytyy käyttää muutakin, kuin vain sanoja. Hyvä uutinen on, että voimme löytää tämän esiintulevan kielen omassa uskossamme, mutta meidän on *katsottava kauas taaksepäin*. (korostus lisätty)⁴⁰

Kuinka kauas taaksepäin Dirksen luulee, että meidän on katsottava? Hän vastaa siihen sanoessaan:

Liittyäksemme esiintuleviin meidän täytyy katsoa taaksepäin paljon pitemmälle, kuin vain 20. vuosisataan, tai uskonpuhdistukseen. Muinaiset harjoitukset, joilla näyttää olevan hengellistä merkitystä esiintuleville, löytyvät usein kolmannelta vuosisadalta, ensimmäisestä vuosituhannen vaihteesta, tai palvonnan draamasta keskiajalla.⁴¹

Palaaminen muinaisiin opetuksiin on Dirksen'in mukaan välttämätöntä, mutta ei sen kauemmas, kuin kolmannen vuosisadan mystikoihin.

”Roomalaiskatolinen” vai vain ”katolinen”?

Palaaminen menneisyyteen etsimään kokemuksia, jotka houkuttelevat postmodernia sukupolvea, on yksi esiintulevan kirkkoliikkeen päämäärä. Tässä vaiheessa täytyy esittää kuitenkin vakava kysymys. Miksi palata vain keskiaikaan, ensimmäiseen vuosituhannen vaihteeseen, tai kolmanteen vuosisataan? Miksi ei pysytä vain Raamatussa, että pysyttäisiin totuudessa?

Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa. (2.Tim. 3:16)

Ne, jotka uskovat, että suurta hengellistä ymmärrystä voidaan koota kirkkoisilta ja mystikoilta, ohittavat usein tällaisen selvän Jumalan innoittaman opetuksen. Raamattu on muuttumaton ja ikuinen; siten siihen vuosisatoja sitten kirjoitetut totuudet ovat edelleen tänä päivänä ajankohtaisia. Ehdotan, että ne totuudet, joita meidän esiintulevien mukaan tarvitsee mennä jahtaamaan edeltäviltä historiallisilta ajoilta, eivät ole raamatullisia totuuksia, vaan ennemmin epäraamatullisia menetelmiä, rituaaleja ja mystisiä kokemuksia koottaviksi ja tuotaviksi nykyaikaan.

Klassisen (vintage) hengellisyyden puolestapuhujilla on puolustus niille, jotka kyseenalaistavat raamatullisen opin jättämisen taaksensa post-uusitamentillisen Raamatun ulkopuolisen ilmoituksen hyväksi. Robert Webber kirjoitti:

Uskoin joskus, että seurakunnasta tuli luopio ensimmäisen vuosisadan lopussa eikä se tullut esiin, ennenkuin uskonpuhdistuksessa. Sanon leikkimielisesti oppilailleni: ”Me protestantit toimimme ikäänkuin helluntaisi tapahtunut lokakuun 31. päivänä 1517, kun Martti Luther naulasi 95 teesiään Wittenbergin kirkon oveen.” Tämä asenne saa aikaan kielteisen näkemyksen varhaisista kirkkoisista ja kristikunnasta ennen uskonpuhdistusta. Tosiasia on, että Jumalan seurakunta on ollut olemassa Apostolien Teoissa kuvatussa helluntaista saakka. Me kuulumme koko seurakuntaan ja omaksi hengelliseksi terveydeksemme tarvitsemme tunnustaa sen jokaisen osan.⁴²

Webber tunnusti muutamien olevan epäileviä koskien ohjeiden ottamista kirkkoisilta, varsinkin, kun kirkkoisat ovat katolisen kirkon isiä. Vastatakseen tähän huolenaiheeseen hän kirjoitti:

Koska evankelikaalit pelkäävät, että varhaisten kirkkoisien kunnioitus muuttaa heidät roomalaiskatolisiksi, niin on tehtävä ero *katolisen ja roomalaiskatolisen* välillä. Varhaiset Isät ovat katolisia siinä mielessä, että he määrittelivät klassisen kristillisen perinteen koko seurakunnalle. Tämä on perinne, kuten olen esittänyt, yhteinen *jokaiselle seurakunnan/kirkon haaralle*. Roomalaiskatolisuus sellaisenaan on perinne, joka on lisännyt yhteiseen perinteeseen. Minä uskon yhteiseen perinteeseen ja jaan tuon perinteen katolisten veljeni ja sisarteni kanssa. En kuitenkaan usko joihinkin seurakunnan roomalaistamisen keskiajalla lisättyihin perinteisiin.⁴³

Monien esiintulevien johtajien lailla Webber yritti tehdä eron roomalaiskatolisen ja katolisen (yleisenä ruumiina) välillä. Roomalaiskatolinen kirkko ei kuitenkaan tee tätä eroa, koska heidän mukaansa paavinvallan apostolinen suksessio alkaa apostoli Pietarista. Kaikki katolisuus on siis roomalaiskatolisuutta. Jotkut esiintulevassa kirkossa eivät osoita liittymistä paavinvallan auktoriteettiin, vaan omaksuvat katolisen kirkon käytännöt ja varhaisen historian sellaisina, kuin Webber niitä edellä kuvaa. Mutta monet protestantit, jotka alkoivat liittää itsensä varhaisen katolisen kirkon historiaan, opetuksiin ja käytäntöihin, ovat nyt ottaneet luonnollisen seuraavan askeleen tulla *roomalaiskatolisiksi*.

Webber'in lausunto voi vakuuttaa jotkut, ettei ole mitään vaaraa omaksua katolisia kirkkoisia ensimmäiseltä kolmanteen vuosisadoilta, jotka edistivät monia ideoita vailla raamatullista pohjaa. Kuitenkin, ennenkuin vakuutut, ajattele toista lausuntoa, jonka Webber esittää:

Varhaiset Isät voivat tuoda meidät takaisin siihen, mikä on yhteistä ja auttaa meitä pääsemään erilaisten perinteidemme taakse, ei siinä mielessä, että kieltäisimme oman perinteemme, vaan että annamme etusijan seurakunnan yhteiselle opetukselle. Tässä on yhteytemme. Sanojen *Yksi, pyhä, katolinen ja apostolinen* tiivistäminen osoittaa kirkon ykseyteen uskon asiana. Kristityt eivät usko jotakin *koskien* kirkon ykseyttä; he uskovat kirkon ykseyteen. Joten evankelikaalien täytyy, mitä tulee kirkon yhteyteen, mennä puhumista pitemmälle kokemaan *se koko kirkon hyväksyvän asenteen* ja vuoropuheluun menemisen kautta ortodoksien, katolisten ja toisten protestanttien kanssa. (korostus lisätty) ⁴⁴

Kirkkoisien katolinen näkökulma

Webber'in arvion mukaan katolisten kirkkoisien kuunteleminen on yhtä turvallista kuin äidinmaito. Hän ja toiset esiintulevan kirkon johtajat väittävät, että on niin monia hengellisiä oivalluksia voitettavana tutkimalla kirkkoisia, että voimme vain hyötyä heistä.

Tämä olisi tietysti totta, jos kirkkoisät osoittaisivat Jumalan Sanaan. Mutta entäpä, jos näin ei olekaan? Sinisilmäinen voidaan todella johtaa pois raamatullisesta opista kohti ihmistekoisia ja jopa riivaajien innoittamia oppeja, kun luotetut johtajat ja professorit kannattavat näitä mystikoita turvallisina ja Raamatun veroisina. Jos voidaan osoittaa, että harhaiset opetukset olivat jo tulleet sisälle monien näiden kirkkoisien kautta, niin eikö meidän pitäisi olla vähintäänkin varovaisia?

Tämä mielessä tutkikaamme näitä varhaisia katolisia kirkkoisia. Seuraava on katkelma kansainvälisen katolisen yliopiston (International Catholic University) luennoista otsikolla "Importance of Studying the Church Fathers (Kirkkoisien tutkimisen tärkeys)." Kirjoittaja sanoo:

Miksi me sitten tutkimme heitä? Pyhä Isä on antanut meille perussyyt. He muodostavat rakenteen kirkolle, joka on rakennettu perustukselle joka muodostuu apostoleista kulmakivenä Kristus Jeesus. He nimenomaan ovat etuoikeutettuja todistajia perinteille. Perustajilla, olivatpa instituutioiden perustajia, tai uskonnollisten yhteisöjen perustajia, on aina etuoikeutettu asema.... He olivat lähimpänä lähteitä; varhaisia Isiä, joihin on viitattu Apostolisina Isinä, tunsivat henkilökohtaisesti apostolit ja opetuslapset. Heillä oli pääsy elävän perinteen puhtauteen, lähimpänä Kristusta olleiden opetuksiin ja he olivat niitä, jotka kehittivät kirkon ensimmäiset rakenteet. ⁴⁵

Jos omaksumme näiden varhaisten kirkkoisien opetukset, niin mihin se meidät johtaa? No niin, tämän luennoitsijan mukaan suoraan katolisen kirkon syliin:

Kirkkoisät ovat autenttisen katolisen perinteen takaajia....Monet suuret kristityt miehet ja naiset ovat löytäneet tiensä takaisin katoliseen kirkkoon mietiskelemällä ja pohtimalla kirkkoisien kirjoituksia. John Henry Newman, suuri 19. vuosisadan englantilainen kardinaali, joka nuoremmalla iällään oli Englannin kirkon jäsen, rakastui kirkkoisien kirjoituksiin, ajatteluun ja henkeen. Puolustuksessaan, *Apologia pro vita sua*, hän osoittaa, että näki niissä tosi kirkon, universaalisen kirkon, katolisen kirkon ja niistä tuli hyvin keskeisiä hänen roomalaiskatolisen kirkon hyväksymisessään ja omaksumisessaan. ⁴⁶

http://en.wikipedia.org/wiki/Apologia_Pro_Vita_Sua

Kotimatkoja

Kardinaali John Henry Newman'in kohdalla hänen kääntymyksensä katoliseen kirkkoon tapahtui hänen alettuaan "mietiskellä ja pohtia" katolisten kirkkoisien kirjoituksia. Tämä sama tarina toistuu tuhansia ja tuhansia kertoja nyt, kun olemme 21. vuosisadalla.

Marcus C. Grodi'n toimittama, *Journeys Home (Kotimatkoja)*, on kirja, joka todistaa monia

näitä kääntymyksiä. Kirjan johdannosta luemme seuraavaa:

Monet näistä miehistä ja naisista tulivat protestanttisista uskoista... Varhaisesta iästä saakka heille oli opetettu kaikenlaisia asioita katolisista ja heidän uskomuksistaan... välillä kauhistavia, vastenmielisiä asioita, jotka saivat heidät pohtimaan voivatko katoliset pelastua. Silti kussakin tapauksessa ja ainutlaatuisilla tavoilla Pyhä Henki avasi heidän sydämensä ymmärtämään, että paljon siitä, mitä heille oli opetettu katolisesta kirkosta, ei koskaan ollut totta.⁴⁷

Sharon M. Mann antaa kirjan *Journeys Home* eräessä osassa henkilökohtaisen todistuksen yhtenä monista, jotka ovat tehneet kotimatkan Roomaan. Hän todistaa, että kirkkoisilla oli tärkeä rooli hänen lähtemisessä matkalleen katolisuuteen. Hänen omin sanoinsa:

Aloin lukea varhaisia kirkkoisia ja ymmärsin, että mitä he sitten uskoivatkin, se varmasti ei ollut protestanttista. Katoliset teemat pommittivat kirkkohistorian maisemaa. En voinut kiistää sitä—en myöskään hyväksyä. Varmaan heidät oli johdettu harhaan! Ensi vuosisatoina kirkko räpiköi ja tonneittain hulluja ideoita ajelehti ympärillä—niin minä luulin! Kun kuitenkin aloin lukea pyhää Augustinusta, niin hämmästyin, kuinka katolinen hän oli.⁴⁸

Kuten monet muut, jotka ovat lukeneet Augustinuksen ja muiden katolisten kirkkoisien kirjoituksia, Sharon halusi tietää enemmän katolisesta perinteestä. Hän meni kappeliin, jossa eukaristinen palvonta oli käynnissä ja monien muiden lailla hänellä oli kokemus, joka muutti hänen elämänsä. Näin Sharon kuvailee kohtaamistaan:

Vihdoin lauantai-iltana eukaristisessa palvonnassa näin yli tuhat ihmistä polvillaan kovalla sementtilattialla palvoen Sakramenttia. Huomasin kyynelten virtaavan kasvoillani. Myös minä polvistuin tietämättä oliko tämä todellista, vai olivatko ihmiset vain hulluja! Mutta joka kerran, kun Sakramentti tuli lähelleni, kurkkuaani kuristi enkä voinut niellä. Olin vakaumusteni repimänä. Jos Herra todella oli menossa ohitseni, niin halusin jumaloida ja palvoa Häntä, mutta jos en, niin pelkäsin palvelevani epäjumalaa. Se viikonloppu jätti hyvin voimakkaan jäljen sydämeeni ja huomasin, että minulta olivat loppumassa eväät pysyä protestanttina. Sydämeni kaipasi olla katolinen ja olla palautettu yhteyteen koko kristikunnan kanssa.⁴⁹

Eukaristinen kokemus veti Sharon'in katolisuuteen. Hänen matkansa alkoi kiinnostuksella katolisiin kirkkoisiin ja johti hänet suoraan katoliseen *kääntymykseen*. Esiintulevalla kirkolla kirkkoisien (mystikoiden) opetusten korostamisensa kautta pohjautuen perustukseen, että muinaistuleva usko on vastaus postmodernin sukupolven saavuttamiselle, on kyky avata sama ovi, josta Sharon käveli sisään. On mahdollista, että tämä muinaistuleva palvonnan polku johtaa miljoonat Rooman syliin.

Muistatko mitä Paavali ennusti tulevan tapahtumaan varhaiselle seurakunnalle? Hän sanoi:

Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut. Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä, ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka vääää puhetta puhuvat, vetääkseen opetuslapset mukaansa. (Apt. 20:28-30)

Paavali itseasiassa varoitti seurakuntaa, että hänen mentyään ”julmat sudet” tulisivat seurakuntaan ja vahingoittaisivat uskovia. Katsaus kirkkohistoriaan osoittaa Paavalin profeettallisen varoituksen oikeaksi. Hän sanoi, että se tapahtuisi ja sitten se tapahtui. Lukuisia seurakunnanjohtajia tuli esiin ensimmäisestä kolmanteen vuosisadoilla. Raamatulliset periaatteet sivuutettiin ja monet noudattivat sellaisten miesten kokemuksellisia opetuksia, jotka väittivät löytäneensä uusia ja

innovatiivisia menetelmiä päästä kosketukseen Jumalan kanssa.

Syy, miksi näin kävi, on yksinkertainen. Me tiedämme, että Jumalan Sana on valo. Kun korvaamme Jumalan Sanan ihmisen sanoilla, joiden katsotaan tuovan valaistuksen, niin meillä on täydellinen kaava paluulle pimeyteen. Varhaiset mystikot lisäsivät kristinuskoon ideoita, joita ei löydy Raamatusta—resepti hengelliseen onnettomuuteen. Myös Juuda varoitti tulevasta luopumuksesta alkuseurakunnassa:

Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät meidän ainoan valtiaamme ja Herramme, Jeesuksen Kristuksen. (Juuda 4)

Monet esiintulevan kirkon johtajat ehdottavat, että on tarpeen tutkia opetuslasten jälkeisen ajan seurakunnan johtajien ideoita ja uskomuksia. He sanovat, että jos pastorit ja seurakunnan johtajat esittelevät uudelleen nämä opetukset menneisyydestä, niin me saamme hengellisen muutoksen ja menestyvät seurakunnat 21. vuosisadalla.

Mutta hetkinen! Jos se kirkko, joka tuli esiin Uuden Testamentin seurakunnasta, perustui Raamatulle vieraisiin ideoihin ja uskomuksiin, niin miksi haluaisimme matkia aikaisempaa virhettä? Kun ihmisten opit korvaavat Raamatun opin, niin monet johdetaan harhaan. Se on tapahtunut menneisyydessä ja se on tapahtumassa nyt. Jumalan Sanaan perustumattomien oppien noudattaminen saa aina aikaan uskon tyhjäksi tekemisen.